

WWF România: Noul Cod Silvic nu instituie o reforma clara a sistemului de combatere a exploatarilor ilegale

Reprezentantii WWF România considera ca, prin noua varianta a Codului Silvic, prezentata marti de ministrul Mediului, Mircea Fechet, nu este instituita o reforma clara a sistemului de combatere a exploatarilor ilegale si ca transparenta privind monitorizarea unitara a sectorului forestier national lipseste.

"Ramânem cu acelasi sistem ineficient de combatere a exploatarilor ilegale centrat pe marcarea arborilor, vânzarea lemnului pe picior si identificarea cioatelor nemarcate în 7 milioane de hectare de padure. Deficientele generate de acest sistem, care si-a dovedit cu prisosinta ineficienta în ultimii 30 de ani, vor continua: (i) acte de punere în valoare pentru volume mai mici decât cele reale în teren; (ii) taieri ilegale produse cu ajutorul unor dispozitive falsificate; (iii) dificultate sau chiar imposibilitatea verificarii legalitatii, dublate de faptul ca (iv) nu ofera probe concludente în instanta. Se impune o reforma a Sistemului actual de control centrat pe 'marcarea' si paza arborilor în padure într-unul axat pe controlul volumelor materialelor lemnoase ce ies din padure", se precizeaza într-un comunicat al organizatiei de mediu, transmis AGERPRES.

Potrivit sursei citate, modul în care este definita introducerea pe piata, mai ales asa cum este definita exploatarea si lemnul brut, contravin reglementarilor Uniunii Europene (UE) în domeniu care instituie responsabilitati clare pentru introducerea în piata a lemnului.

De asemenea, nu este asumata de catre autoritate dezvoltarea si punerea la dispozitie a instrumentelor moderne de monitorizare a cantitatilor de lemn transportate si a unicitatii transporturilor, pentru combaterea practicilor neconforme (i.E. instituirea "sigiliului electronic al transporturilor" si posibilitatea estimarii automate a volumului utilizând tehnici moderne IT/ AI operationalizate prin sistemul informational integrat de urmarire a materialelor lemnoase).

În viziunea activistilor de mediu, prin noul Cod Silvic "este legalizata o crestere necontrolata a exploatarilor de lemn: presupune riscuri majore pentru conservarea padurilor la nivel de peisaj dar si în ce priveste dezvoltarea unei bioeconomii durabile".

"Sunt avansate o serie de prevederi care permit cresterea necontrolata a volumului de lemn, exploatabil în mod legal, fara o evaluare prealabila a impactului cumulat pe care aceste masuri îl pot avea la nivelul peisajului forestier national/regional. În cazul proprietatilor cu suprafata de pâna la 100 ha (dar care cumulat ar putea sa depaseasca 2 mil. ha), alegerea sortimentelor tel de productie si implicit alegerea vârstei exploatabilitatii nu ar trebui sa se poata realiza decât în mod conditionat, cu trimitere catre un nou set de norme tehnice (ex: posibil codru neregulat), prin care sa se urmareasca o serie de indicatori de rezultat rigurosi pentru a preveni efectul cumulat al taierilor de regenerare la nivelul peisajului. De asemenea, trebuie clar instituit ca aceasta posibilitate nu se aplica pentru proprietatile ce deriva din dezmembrarea unor suprafete de peste 100 ha, la nivelul anului de referinta 2022 - o masura necesara care sa previna divizarea administrativa a proprietatilor de peste 100 ha", noteaza WWF România.

Pe lista altor puncte nevralgice ale Codului Silvic, semnalate de catre organizatia de mediu, se mai afla: nu este prezentata nicio evaluare a riscurilor pe care "inflatia de lemn", nu este prevazuta o reforma reala si adecvata a modului de întocmire a Amenajamentelor Silvice, lipseste sustinerea pentru valorificarea si prelucrarea superioara a lemnului în România, ceea ce va continua sa afecteze dezvoltarea durabila a comunitatilor locale, nu este promovata si sustinuta valorificarea si prelucrarea superioara a lemnului pe plan local, trebuie stabilit prin lege, fara echivoc, ca prin regulamentul de valorificare a masei lemnoase impus RNP Romsilva si RPL, sunt instituite practic "obligatii de serviciu public".

De asemenea, se mentioneaza ca gospodarirea padurilor nu integreaza în mod adecvat masurile specifice pentru conservarea biodiversitatii, nefiind incluse în lista Valorilor Ridicate de Conservare ecosistemele forestiere rare, amenintate si periclitante, padurile incluse în patrimoniul mondial UNESCO, padurile incluse în Catalogul National al Resurselor Genetice Forestiere, zonele de concentrare critica/zonele de refugiu cu utilizare sezoniera critica sau habitatele marginale naturale de mare valoare conservativa.

"Nu este instituit un sistem de monitorizare care sa masoare eficienta sistemului de control, bazat pe "indicatori de rezultat" si care sa evalueze periodic nivelul recoltarilor ilegale de lemn la nivel national, cu evidentierea evolutiei modului de operare si a factorilor de risc specifici. În continuare, vom auzi cifre asumate doar despre numarul controalelor sau valoarea sanctiunilor aplicate, dar nu si o estimare a cantitatilor de lemn recoltate ilegal/nefisalizate. Astfel, vor continua controversele pe aceasta tema si nu vor putea fi solutionate eficient bresele din sistemul de combatere a recoltarilor ilegale. Nu este instituit un sistem de evidenta publica în ceea ce priveste rezumatul registrelor de Control. Nu este asumata de Autoritatea publica centrala care raspunde de silvicultura un program de finantare pentru accesibilizarea fondului forestier national de productie si crearea unei infrastructuri forestiere prietenoase cu mediul", sustin specialistii WWF România.

În acelasi timp, WWF România este de parere ca interesul legitim al comunitatilor dependente de padure este "iarasi ignorat", fiind tratat "superficial".

"Nu este garantata facilitarea accesului la resursele oferite de padure/ serviciile pe care ele îl considera un drept fundamental si de care depind. Acest acces le este îngradit inclusiv prin procedurile administrative de achizitie a serviciilor publice, de valorificare a lemnului sau prin cesionarea dreptului de colectare a produselor accesorii ale padurii. Practic, aceste comunitati trebuie sa câstige o competitie economica cu marii procesatori de lemn/prestatori de servicii, care fac adesea uz de practici neconcurentiale si care genereaza un impact de mediu mult mai mare", se apreciaza în comunicat.

Specialistii subliniaza faptul ca România risca sa ramâna cu mai putine paduri.

"Vegetatia forestiera din afara FFN (Fondul Forestier National, n.r.) ramâne în continuare a nimanui. Vegetatia forestiera din afara FFN nu este considerata padure chiar daca îndeplineste criteriile de definire a padurii. În conditiile în care aceste suprafete pâna acum au fost considerate a fi paduri, adoptarea în forma propusa a codului silvic va genera inadvertente în raportarile externe referitoare la suprafetele de padure detinute de România. Gospodarirea acestor paduri ar trebuie facuta în baza unui ghid comun asumat de autoritatea publica centrala care raspunde de silvicultura în colaborare cu autoritatea publica centrala care raspunde de agricultura. Includerea în fond forestier a acestor paduri trebuie sa beneficieze de plati compensatorii a caror sursa de finantare trebuie asumata în mod explicit - altfel ramâne un deziderat inaplicabil", conform sursei citate.

Reprezentantii WWF considera ca textul legislativ trebuie sa fie formulat clar, fluent si inteligibil, fara dificultati sintactice si pasaje obscure sau echivoce, iar forma si estetica exprimarii nu trebuie sa prejudicieze stilul juridic, precizia si claritatea dispozitiilor.